

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně projednal ve veřejném zasedání, konaném dne 23. dubna 2025, odvolání **obžalované M.M.**, rozené S., narozené XXXXX v XXXXX, XXXXX, trvale bytem XXXXX, XXXXX, proti rozsudku Okresního soudu v Kroměříži č. j. 2 T 41/2024-652 ze dne 15. 11. 2024, a v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Josefa Teplého a soudců JUDr. Hany Kleinové a JUDr. Miroslava Nováka rozhodl

takto:

Podle § 258 odstavec 1 písmeno b), f), odstavec 2 trestního řádu se napadený rozsudek **zrušuje** ve výroku o náhradě nemajetkové újmy, týkající se **poškozených J.B., J.B. a J.B.**.

Podle § 259 odstavec 3 písmeno b) trestního řádu se **nově rozhoduje** tak, že podle § 228 odstavec 1 trestního řádu je obžalovaná **povinna nahradit poškozeným** nemajetkovou újmu za duševní útrapy, a to

- **J.B.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, XXXXX, částku 151 356 Kč,

- **J.B.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, XXXXX, částku 75 678 Kč,

- **J.B.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, XXXXX, částku 75 678 Kč.

Podle § 229 odstavec 2 trestního řádu se poškození J.B., J.B. a J.B. **odkazují** se zbytky svých nároků na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Jinak zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byla obžalovaná uznána vinnou ze spáchání přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku (dále jen „tr. zák.“) a dále z přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, 2 tr. zák., kterých se dle zjištění soudu I. stupně dopustila tak, že

- dne 19. 4. 2022 okolo 22:45 hodin v prostoru silnice I. třídy číslo 50, v k. ú. obce Strílky na okrese Kroměříž, jako řidička vlastního osobního motorového vozidla tov. zn. Citroën Xsara, reg. zn. XXXXX, v rozporu s ustanoveními § 4 písm. a), § 5 odst. 1 písm. b), § 6 odst. 1 písm. d) a § 11 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb. (o provozu na pozemních komunikacích), při jízdě ve směru od Brna na Uherské Hradiště, a to při průjezdu táhlou pravotočivou zatáčkou, se plně nevěnovala řízení vozidla, kdy pravými koly vozidla najela na pravou nezpevněnou krajnici, a ve snaze vrátit vozidlo zpět do jízdního pruhu toto uvedla do levotočivého smyku, ve kterém přejela do protisměrného jízdního pruhu, kde se bočně střetla s protijedoucím osobním motorovým vozidlem tov. zn. Škoda Octavia, reg. zn. XXXXX, které následně narazilo do kovových svodidel majitele Ředitelství silnic a dálnic ČR, IČO: 65993390, přičemž

jeho bezpečnostním pásem řádně upoutaný řidič a majitel vozidla Škoda Octavia Ing. M.R., nar. XXXXX, utrpěl při střetu „anonymizováno“ (což si vyžádalo výrazné omezení v obvyklém způsobu života po dobu tří týdnů v podobě nutnosti dodržování klidového režimu a možnosti chůze jen za pomoci francouzské hole, s dobou léčení 83 dnů),

jeho na zadním sedadle vpravo v bezpečnostním páse dětské autosedačky řádně upoutaný spolujedoucí nezletilý O.R., nar. XXXXX, neutrpěl žádná poranění (když byl z preventivních důvodů hospitalizován jeden den v nemocnici),

jeho bezpečnostním pásem řádně upoutaná spolujedoucí ze zadního sedadla vlevo Mgr. B.R.K., nar. XXXXX, utrpěla „anonymizováno“ a ve vozidle Citroën Xsara bezpečnostním pásem řádně upoutaná spolujedoucí z předního sedadla vpravo P.R., nar. XXXXX, utrpěla „anonymizováno“ (na následky kterých na místě dopravní nehody zemřela),

a na zadním sedadle vpravo v bezpečnostním páse plastové kostry dětské autosedačky (bez potřebného čalounění, mající zásadní vliv na bezpečnost dítěte) řádně upoutaná nezletilá XXXXX, nar. XXXXX, která byla po střetu při následné rotaci vozidla v důsledku působících setrvačných sil vymrštnuta z autosedačky a následně i z vozidla přes rozbité sklo dveří zavazadlového prostoru ven, kde dopadla do betonového žlabu v pravém silničním příkopu (ve směru jízdy obžalované), utrpěla „anonymizováno“ (na následky kterých dne XXXXX v nemocnici zemřela).

2. Za toto jednání byl obžalovaný podle § 143 odst. 2 tr. zák. za použití § 43 odst. 1 tr. zák. uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 28 měsíců, pro jehož výkon byla dle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zák. zařazena do věznice s ostrahou. Zároveň byl obžalovaný podle § 73 odst. 1, 3 tr. zák. uložen i trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, na dobu 7 let. Dále byla obžalovaná podle § 228 odst. 1 tr. řádu uložena povinnost zaplatit poškozené *Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR*, IČ: 41197518 (regionální pobočka Ostrava, pobočka pro Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský kraj, se sídlem Masarykovo nám. 24/13, Ostrava – Moravská Ostrava) částku 457 989 Kč [jako náhradu škody za náklady léčení poškozených B.R.K. a nezl. O.R.], poškozené B.R.K., nar. XXXXX (bytem XXXXX) částku 103 500 Kč [jako náhradu nemajetkové újmy], poškozenému *Ing. M.R., nar. XXXXX* (bytem XXXXX) částku 59 250 Kč [jako náhradu nemajetkové újmy], poškozenému *nezl. O.R., na. XXXXX* (bytem XXXXX) částku 59 250 Kč [jako náhradu nemajetkové újmy], poškozenému *J.B., nar. XXXXX* (bytem XXXXX, Slovenská republika) částku 200 000 Kč [jako náhradu nemajetkové újmy], poškozené *J.B., nar. XXXXX* (bytem XXXXX, Slovenská republika) částku 200 000 Kč [jako náhradu nemajetkové újmy] a poškozenému *J.B., nar. XXXXX* (bytem XXXXX, Slovenská republika) částku 200 000 Kč [jako náhradu nemajetkové újmy]. Podle § 229 odst. 1 tr. řádu pak byli poškození *M.M., nar. XXXXX* (bytem XXXXX, Slovenská republika), *L.M., nar. XXXXX* (bytem XXXXX, Slovenská republika), *J.M., nar. XXXXX* (bytem XXXXX, Slovenská republika), *L.Z., nar. XXXXX* (bytem XXXXX, Slovenská republika), *T.M., nar. XXXXX* (bytem XXXXX, Slovenská republika) a *M.M., nar. XXXXX* (bytem XXXXX, Slovenská republika) odkázáni s nároky na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.
3. Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná prostřednictvím svého obhájce řádně a včas odvolání, které směřuje do výroku o trestu a do výroku o náhradě škody, když napadenému rozsudku vytýká především nepřiměřenost uloženého trestu dle ust. § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu a nesprávné rozhodnutí o uplatněném nároku poškozených v přezkoumávané části rozsudku dle ust. § 258 odst. 1 písm. f) tr. řádu.

S ohledem na identičnost napadeného rozsudku s body 1. – 4. odůvodnění předchozího rozsudku Okresního soudu v Kroměříži ze dne 29.04.2024 č. j. 2 T 41/2024-519 (který byl zrušen usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 28.08.2024 č. j. 5 To 162/2024-568) obžalovaná nerozumí tomu, z jakého důvodu jí byl uložen trest odnětí svobody o 4 měsíce delší než v původním rozsudku. Pokud za stejných skutkových podmínek nalézací soud rozhodl jinak, tak má obžalovaná právo na přesvědčivé vysvětlení důvodu této odchylky, a to zejména za situace, kdy se jedná o natolik závažný zásah do práv obžalované v podobě prodloužení nepodmíněného trestu odnětí svobody. Tento nový rozsudek Okresního soudu v Kroměříži je tedy nutno bez dalšího označit za překvapivé rozhodnutí, čímž došlo ke zjevnému porušení práva obžalované na spravedlivý proces.

Obžalovaná dále namítá, že nalézací soud v rámci svých úvah o druhu a výši trestu opomíjí tu skutečnost, že se nejenom ke skutku doznala, nýbrž prohlásila vinu, tedy souhlasila i s právní kvalifikací skutku uvedeného v obžalobě. V této souvislosti pak obžalovaná odkazuje na § 58 odst. 2 písm. b) tr. zák. a možnost snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby.

Nalézací soud pak uvedl, že obžalované přitěžuje to, že spáchala více trestných činů. Obhajoba však v tomto směru podotýká, že při uplatňování této přitěžující okolnosti je třeba brát v úvahu, zda se jedná o souběh vícečinný či jednočinný, neboť souběh vícečinný na rozdíl od jednočinného může svědčit o negativních sklonech pachatele. V projednávané věci se však jedná o souběh jednočinný, přičemž zavinění obžalované je nedbalostní. Obžalovaná tak nezamýšlela spáchat trestný čin, natož jich spáchat několik. Větší počet trestných činů je tak mj. i důsledkem náhody a neobyčejného neštěstí, a proto by této přitěžující okolnosti neměl být dáván podstatný význam.

Pakliže nalézací soud obžalované uložil nepodmíněný trest odnětí svobody, tak v této souvislosti neuvedl, jaký účel trestu tímto rozhodnutím primárně sleduje. V tomto směru pak obhajoba

odkazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 4. 2004 sp. zn. II. ÚS 243/03. Při ukládání trestu v této věci je třeba brát v úvahu, že při dopravní nehodě zemřela i XXXXX, dcera obžalované. Smrt dcery je přitom pro obžalovanou zcela nepochybně nejhorším možným trestem. Za této situace nelze nepodmíněný trest odnětí svobody považovat za přiměřený, neboť tímto nedochází k naplnění účelu trestu, nýbrž pouze k prohloubení útrap obžalované. Tuto skutečnost nalézací soud při úvahách o druhu a délce trestu naprosto opomíjí.

Co se týká funkce preventivní, tak obžalované byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 7 let, čímž lze dle obhajoby považovat tuto funkci za naplněnou.

Obhajoba dále podotýká, že oproti době, kdy byl vyhlášen původní rozsudek Okresního soudu v Kroměříži, došlo na straně obžalované k podstatné změně, neboť se jí narodilo dítě, o které musí pečovat. V této souvislosti tak obhajoba poukazuje na čl. 3 odst. 1 a čl. 9 Úmluvy o právech dítěte a zejména na nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2017 sp. zn. II. ÚS 2027/17 a ze dne 27. 6. 2023 sp. zn. I. ÚS 631/23. Obžalovaná je pak přesvědčena, že s ohledem na okolnosti projednávané věci a zájem nedávno narozeného dítěte bude účelu trestu dosaženo i uložením podmíněného trestu odnětí svobody za současného ponechání trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

Dále se obžalovaná odvolává i proti výroku, kterým jí byla uložena povinnost nahradit nemajetkovou újmu J.B., nar. XXXXX, J.B., nar. XXXXX, a J.B., nar. XXXXX. Při posuzování výše náhrady je vždy nutno zkoumat specifické okolnosti na straně poškozených, kdy při úmrtí osoby blízké mezi tyto okolnosti patří zejména intenzita vztahu poškozených se zemřelým. V tomto ohledu je přitom nutno uvést, že J.B., J.B. a J.B. měli se zemřelou pouze vztah příbuzenský. O zemřelou se po dobu jejího života fakticky vůbec nezajímal a intenzita jejich vztahu byla nulová. Za této situace lze považovat plnění, vyplacené těmto poškozeným pojišťovnou, za dostatečné, když ve zbytku požadované náhrady nemajetkové újmy by tito měli být odkázáni do občanskoprávního řízení.

S ohledem na shora uvedené tudíž obžalovaná navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku o trestu zrušil a sám ve věci rozhodl ve světle těchto jejích námitek.

4. V souladu s ustanovením § 254 odst. 1 tr. řádu odvolací soud přezkoumal zákonnost a odůvodněnost oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání obžalované, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo. Dospěl přitom k závěru, že řízení před soudem I. stupně nevykazuje žádné podstatné vady, když byla zachována veškerá ustanovení trestního řádu, zabezpečující právo na obhajobu a řádné objasnění věci. Rovněž tak odvolací soud naznal, že postupem nalézacího soudu nedošlo k porušení práva obžalované na spravedlivý proces (a to oproti uplatněným námitkám obhajoby). Nutno podotknout, že obžalovaná se ke spáchání žalované trestné činnosti doznala, když ve smyslu ustanovení § 206c odst. 1, 4 tr. řádu učinila i prohlášení o své vině (které soud I. stupně přijal). Nalézací soud pak jednání obžalované dle řádně zjištěných skutkových okolností správně posoudil jako přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zák. a dále i jako přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, 2 tr. zák. Navíc je třeba uvést, že výrok o vině obžalované nebyl podaným odvoláním dotčen, když odvolací soud ani žádné důvody pro případný postup dle § 254 odst. 2 tr. řádu neshledal. Odvoláním obžalované je napadán toliko výrok o uloženém trestu odnětí svobody (konkrétně pak způsobu jeho výkonu), jakož i výrok o náhradě nemajetkové újmy u pozůstalých poškozených J.B., J.B. a J.B., které tedy byly odvolacím soudem řádně přezkoumány.
5. Odvolací soud dospěl (a to i přes podané námitky obžalované) k závěru, že soud I. stupně posoudil náležitě všechny okolnosti, významné z hlediska stanovení druhu a délky trestů, jakož i způsobu jejich výkonu, a to v návaznosti na zákonná kritéria, uvedená v ustanovení § 38 a § 39 tr. zák.

(viz bod 4. odůvodnění napadeného rozsudku). Uložené tresty (odnětí svobody a zákazu činnosti) dle názoru odvolacího soudu plně odpovídají jak povaze a závažnosti spáchaných přečinů, tak i poměrům na straně obžalované, jejímu dosavadnímu způsobu života a možnostem její nápravy, jakož i výchovnému působení trestu. Rovněž tak nalézací soud dostatečně zohlednil i samotné okolnosti případu, včetně způsobeného následku, jakož i osobní, rodinné a majetkové poměry obžalované. Dále dostatečně přihlédl k prohlášení viny obžalované a zejména pak i k účinkům a důsledkům, které lze pro její budoucí život od takto uložených trestů očekávat.

6. Na straně obžalované jsou dány polehčující okolnosti dle § 41 písm. 1), m), o), p) tr. zák. (kdy tato se k trestné činnosti doznala, napomáhala orgánům činným v trestním řízení při jejím objasňování, svého jednání upřímně lituje, přičemž před spácháním této trestné činnosti vedla řádný život). Rovněž nelze přehlédnout ani zaslání písemné omluvy poškozené Mgr. B.R.K., učiněné prostřednictvím messengeru. Na druhou stranu je nutno uvést, že v daném případě byla odvolacím soudem shledána (a to oproti soudu nalézacímu) přitěžující okolnost ve smyslu ustanovení § 42 písm. m) tr. zák. (neboť předmětnou trestnou činností obžalovaná způsobila smrt dvou osob [P.R. a XXXXX], dále pak těžkou újmu na zdraví [poškozené B.R.K.] a nakonec i prostou újmu na zdraví [poškozeného M.R.]). Lze se přitom z větší části obecně ztotožnit s námitkami obhajoby, dle nichž je třeba při uplatňování přitěžující okolnosti dle § 42 písm. n) tr. zák. brát v úvahu, zda se jedná o souběh vícečinný či jednočinný, neboť obžalovaná nezamýšlela spáchat trestný čin, natož jich spáchat několik. Rozhodně však nelze přisvědčit poněkud bagatelizujícímu tvrzení obhajoby, že větší počet trestných činů je mj. i důsledkem náhody a neobyčejného neštěstí. V dané trestní věci se přitom jedná o jednočinný souběh (neboť jedním skutkem bylo ze strany obžalované porušení více zájmů chráněných trestním zákoníkem [a to zájem na ochranu lidského života, jakož i zájem na ochranu lidského zdraví]), když při daném souběhu je nutno uplatnit tzv. zásadu absorpční. Obžalované je tudíž nutno ukládat úhrnný trest za splnění zákonných podmínek ustanovení § 43 odst. 1 tr. zák., kdy při určení výměry trestu je nutno vycházet z trestní sazby stanovené podle zákonného ustanovení, které se vztahuje na trestný čin nejprísněji trestný.
7. Zároveň je třeba podotknout, že předmětná dopravní nehoda byla způsobena porušením hned několika zásadních povinností obžalované coby řidiče, kdy tato kromě obecných povinností uvedených v ustanovení § 4 písm. a) a § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb. [dle nichž je „každý účastník provozu na pozemních komunikacích povinen chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob, ani svůj vlastní“, přičemž „řidič se musí plně věnovat řízení vozidla a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích“] porušila i další specifické povinnosti ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. d) [kdy „umístila a upevnila jí přepravované dítě do dětské autosedačky, která nebyla v rozporu s podmínkami stanovenými jejím výrobcem opatřena patřičným polstrováním, resp. vnitřním čalouněním“ (a tudíž tak byla zbavena svého ochranného elementu)] a § 11 odst. 2 citovaného zákona [kdy7 „na krajnici smí řidič motorového vozidla vjet jen při zastavení a stání, nebo jestliže je to nutné při objíždění, vyhýbání, odbočování nebo otáčení; přitom musí dbát zvýšené opatrnosti“]. Zároveň obžalovaná porušila i další specifickou povinnost ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 cit. zák. [kdy se svým vozidlem přejela do protisměrného jízdního pruhu, ačkoliv se „na pozemní komunikaci jezdí vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky, pokud není stanoveno jinak“], která není ze zcela nepochopitelných důvodů ve skutkové větě výroku napadeného rozsudku mj. vůbec uvedena. Na straně obžalované se tak jednoznačně jedná o porušení důležitých povinností (coby řidiče), v důsledku čehož tak došlo ke zcela zbytečné dopravní nehodě s fatálními následky (a to ke smrti dvou účastníků provozu na pozemních komunikacích, které obžalovaná ve svém vozidle převážela), včetně způsobení těžké újmy na zdraví a prosté újmy na zdraví dalších účastníků silničního provozu (jedoucích ve vozidle v protisměrném jízdním pruhu), byť odvolací soud si je vědom toho, že tyto skutečnosti byly již řádně zohledněny v použité právní kvalifikaci jednání obžalované. Daný způsob jízdy obžalované lze jednoznačně

označit nejen za nezodpovědný, ale zejména též i ve vztahu k ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích za bezohledný, související rozhodně s přeceněním svých řídicích schopností. Z hlediska justiční praxe je přitom zcela obvyklé, že při těchto dopravních nehodách (kdy provinilý řidič způsobí smrt jiného účastníka provozu na pozemních komunikacích porušením důležité povinnosti coby řidiče, aniž by se poškozený nějakým způsobem spolupodílel na vzniku nehodového děje) je takto provinilým řidičům ukládán nepodmíněný trest odnětí svobody (byť se jednalo toliko o nedbalostní formu zavinění této trestné činnosti).

8. Obžalovaná byla ohrožena trestem odnětí svobody ve výměře od 1 roku do 6 let (dle § 143 odst. 2 tr. zák.), když uložený úhrnný trest (za splnění zákonných podmínek ustanovení § 43 odst. 1 tr. zák.) v dolní třetině trestní sazby (a to v trvání 28 měsíců) nelze dle názoru odvolacího soudu považovat za nepřiměřeně přísný, nebo z jiných důvodů nezákonný trest. Rovněž i odvolací soud (stejně jako předtím i soud nalézací) dospěl k závěru, že v daném případě nejsou u obžalované splněny zákonné podmínky pro podmíněný odklad výkonu tohoto druhu trestu ve smyslu ustanovení § 81 odst. 1 tr. zák. (případně § 84 tr. zák.), a to právě s ohledem na shora popsané okolnosti případu a zejména pak způsobený závažný následek. Pro výkon trestu odnětí svobody tak byla obžalovaná v souladu s ustanovením § 56 odst. 2 písm. a) tr. zák. řádně zařazena do věznice s mírnějším typem režimu, a to do věznice s ostrahou (neboť v jejím případě nejsou splněny zákonné podmínky pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou). Takto uložený trest náležitě reflektuje ustanovení § 37 odst. 2 a § 38 tr. zák., týkající se přiměřenosti trestních sankcí, když dostatečnou měrou zohledňuje i satisfakční charakter. Ve výměře a způsobu výkonu tohoto druhu trestu byla nalézacím soudem pak dostatečně zohledněna zásada individuální represe (tj. potřebné nápravy obžalované), ale zejména pak i generální prevence (spočívající v ochraně ostatních účastníků silničního provozu před takto nezodpovědnými řidiči).
9. Z výše uvedených důvodů tudíž odvolací soud požadavku obhajoby na uložení podmíněného trestu odnětí svobody⁴ nevyhověl. Pakliže obhajoba odkazuje na shora konstatované polehčující okolnosti, zejména pak prohlášení viny a dosavadní bezúhonnost obžalované, tak je třeba poukázat na utrpení, které obžalovaná způsobila jednak pozůstalým poškozeným po zemřelé P. R. (které tato dle sdělení jejich zmocněnkyně „za celou dobu nekontaktovala a neprojevila nejmenší snahu osobně jim vyjádřit soustrast či lítost nad důsledky svého jednání“ [když je mj. zcela zřejmé, že tento fatální a již zcela nevratný následek zasáhl do jejich života daleko podstatnějším způsobem než do života samotné obžalované]), ale rovněž i pozůstalým poškozeným po zemřelé XXXXX. Byť lze sice přisvědčit tomu, že i obžalovaná bude následkem svého jednání poznamenána do konce svého života (zejména když při dané dopravní nehodě usmrtila svoji dceru XXXXX), tak tato okolnost nicméně nesnižuje utrpení, které prožívají pozůstalí po této své zemřelé dceři, resp. vnučce. Nelze se tak ztotožnit s úvahami obhajoby ve smyslu ustanovení § 58 odst. 2 písm. b) tr. zák., neboť i když obžalovaná prohlásila svoji vinu, tak povaha jí spáchané trestné činnosti a rovněž i způsobený následek jednoznačně neumožňují snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby⁵. Odvolací soud si je rovněž vědom nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 243/03 ze dne 15. 4. 2004, kdy v obecné rovině platí, že „smyslem a účelem trestu v nejobecnějším smyslu je ochrana společnosti před kriminalitou“ (viz např. i předchozí nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 463/97 ze dne 23. 4. 1998). Nicméně nelze přehlédnout, že obhajoba ve svých úvahách zdůrazňuje především tzv. individuální prevenci, když poněkud opomíjí již represivní složku trestu (včetně potřebné satisfakce ve vztahu k pozůstalým poškozeným) a zejména pak výchovné působení na ostatní členy společnosti. Dle posledně zmiňovaného nálezu Ústavního soudu je „prevenci i represí třeba chápat v každém individuálním případě vyváženě, neboť jenom potom individuální prevence působí jako prostředek prevence generální. Jde totiž o to, že generální prevence, která vychází z prevence individuální, má zajistit ochranný efekt ve vztahu k ostatním potenciálním pachatelům“. Za tohoto stavu tudíž odvolací soud považuje obhajobou požadované uložení podmíněného trestu odnětí svobody⁶ za zcela neodpovídající povaze a závažnosti obou přečinů, spáchaných

obžalovanou (§ 39 odst. 1 tr. zák.). Uložením takto obhajobou požadovaného trestu by soud totiž zcela rezignoval na generální prevenci, kterou má trestní sankce mj. také sledovat. Pokud obhajoba odkazuje na prohlášení viny a řadu polehčujících okolností na straně obžalované (viz shora), tak je nutno podotknout, že právě s ohledem na tyto polehčující okolnosti, jakož i se zohledněním té skutečnosti, že při dopravní nehodě zemřela i XXXXX, dcera obžalované, byl této uložen trest odnětí svobody toliko ve spodní třetině trestní výměry (jak bylo konstatováno již shora). Rozhodně pak nelze přisvědčit poněkud zavádějícímu názoru obhajoby, že tímto již nedochází k naplnění účelu trestu, nýbrž pouze k prohloubení útrap obžalované.

10. Odvolací soud se rovněž neztotožnil ani s poukazem obhajoby na to, že rozhodnutí Okresního soudu v Kroměříži je nutno bez dalšího označit za překvapivé (když obžalované byl oproti předchozímu rozsudku č. j. 2 T 41/2024-519 ze dne 29. 4. 2024 za stejných skutkových podmínek bez přesvědčivého vysvětlení v napadeném rozsudku navýšen nepodmíněný trest odnětí svobody), čímž došlo ke zjevnému porušení práva obžalované na spravedlivý proces. V tomto směru obhajoba zřejmě záměrně přehlíží, že proti předchozímu rozsudku soudu I. stupně si kromě obžalované podal dne 10. 5. 2024 odvolání mj. i státní zástupce (a to v neprospěch obžalované do výroku o trestu), když požadoval uložení úhrnného trestu odnětí svobody v trvání minimálně 28 měsíců. Pokud tedy byl obžalované za tohoto stavu nalézacím soudem v napadeném rozsudku původně uložený trest odnětí svobody z předchozího rozsudku v trvání 24 měsíců navýšen o 4 měsíce (a to na dobu 28 měsíců), rozhodně se tak nejednalo o porušení zásady reformationis in peius (tj. zákazu změny k horšímu), zakotvené v ustanovení § 259 odst. 4 tr. řádu. Byť lze z větší části přisvědčit tvrzení obhajoby, že „rozsudek Okresního soudu v Kroměříži ze dne 29. 4. 2024 č. j. 2 T 41/2024-519 a rozsudek Okresního soudu v Kroměříži ze dne 15. 11. 2024 č. j. 2 T 41/2024-652 jsou v odůvodnění v bodech 1. až 4 téměř identické“, tak přesto nelze učinit závěr o tom, že „je nutno toto nové rozhodnutí Okresního soudu v Kroměříži bez dalšího označit za překvapivé“, natož pak že by tímto postupem soudu I. stupně došlo ke zjevnému porušení práva na spravedlivý proces.
11. Pakliže obhajoba odkazuje na čl. 3 odst. 1 a čl. 9 odst. 1 až 3 Úmluvy o právech dítěte, tak zde odvolací soud konstatuje, že obhajoba opět zřejmě opomíjí čl. 9 odst. 4 této Úmluvy, kde je otázka uvěznění jednoho nebo obou rodičů dítěte mj. řešena. Dle názoru odvolacího soudu totiž nelze zájem dítěte na jeho řádné výchově a zejména rodičovské péči upřednostňovat, resp. preferovat, nad zájmem společnosti či státu k řádnému výkonu spravedlnosti. Tento závěr odvolací soud učinil i přes obhajobou zmiňovaný výklad Výboru pro práva dítěte a jeho doporučení k „právu dětí uvězněných osob“, kdy si je mj. řádně vědom, toho, že „při ukládání trestu rodičům a hlavním pečovatelům by mělo být všude, kde je to možné, zvažováno uložení trestu nezahrnujícího odnětí svobody, když je nutno řešit případ od případu s plným zvážením možných dopadů různých trestů na nejlepší zájmy dotčených dětí“. V dané trestní věci je pak nutno konstatovat, že obžalovaná byla v době spáchání předmětné trestné činnosti řádně provdána za J.B. (tj. otce již zemřelé nezletilé XXXXX, za jejíž smrt může mj. výlučně sama obžalovaná), přičemž v té době nebyla těhotná. Po předmětné dopravní nehodě došlo dne 23. 6. 2022 k návrhu obžalované na rozvod manželství, o kterém bylo následně Okresním soudem v Trenčíně kladně rozhodnuto. Po rozvodu tohoto manželství se obžalovaná následně dne 1. 6. 2024 provdala za M.M., když dne XXXXX porodila dceru S.M. Je více než zřejmé, že k početí této další dcery obžalované došlo až za dobu cca 1,5 roku po předmětné dopravní nehodě, navíc pak v době, kdy proti obžalované bylo již zahájeno toto trestní stíhání. Obžalovaná tudíž mohla a zároveň i měla s možností uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody v době početí této své druhé dcery počítat. Pokud obhajoba odkazuje na nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2027/17 ze dne 7. 8. 2017 a sp. zn. I. ÚS 631/23 ze dne 27. 6. 2026, tak je třeba uvést, že odvolací soud si je vědom toho, že kromě již shora uvedeného „musí rozhodovací proces soudu zahrnovat i posouzení možného dopadu (negativního nebo pozitivního) předmětného rozhodnutí na dotčené dítě“, a to s tím, že „přichází-li při odsouzení pachatele za

trestný čin v úvahu nepodmíněný trest odnětí svobody, jsou obecné soudy povinny pečlivě zvažovat nejlepší zájem dítěte a alternativy k trestu odnětí svobody“. V daném případě je však nutno opětovně konstatovat, že s ohledem na okolnosti případu (kdy trestním jednáním obžalované byla způsobena smrt dvou osob, rovněž pak i těžká újma na zdraví u další osoby a jedna prostá újma na zdraví, přičemž k tomuto jednání obžalované došlo porušením důležité [a nikoliv jen prosté] povinnosti coby řidiče motorového vozidla) je ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu v dané trestní věci obžalované vyloučeno uložení alternativního druhu trestu. Jakýkoliv jiný druh trestu, včetně trestu odnětí svobody s jeho podmíněnou formou výkonu, by totiž byl dle názoru odvolacího soudu trestem nepřiměřeně mírným. Obžalovaná pak není samoživitelkou, když je provdaná, přičemž o nezletilou dceru S.M. se společně stará se svým manželem M.M.. Po dobu výkonu trestu odnětí svobody tak pění o tuto její nezletilou dceru mohou kromě jejího manžela (tj. otce této nezletilé dcery) zastat i prarodiče. Daný závěr o přímém výkonu trestu odnětí svobody pak odvolací soud učinil i přes zhodnocení rodinných poměrů obžalované (§ 39 odst. 1 tr. zák.), časovou prodlevu doby 3 let od spáchání trestné činnosti (§ 39 odst. 3 tr. zák.), jakož i zájem na zvláštní ochraně dětí (dle čl. 32 odst. 1, 4 Listiny základních práv a svobod).

12. Soud I. stupně rovněž správně dovodil, že obžalované je zapotřebí uložit i trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel (jehož výměra je dle § 73 odst. 1 tr. zák. dána od 1 roku do 10 let). Předně je třeba uvést, že u daného charakteru trestné činnosti (spáchané formou porušení důležité povinnosti řidiče) je uložení tohoto druhu trestu prakticky vždy obligatorně dáno. Obžalovaná doposud nemá v evidenční kartě řidiče na území ČR žádný záznam. Lze tudíž dovodit, že v daném případě se z její strany zřejmě jednalo toliko o mimořádné vybočení z jejího spořádaného chování coby řidiče motorového vozidla. Při ukládání tohoto druhu trestu však nelze přehlédnout závažnost porušení jednotlivých povinností řidiče ze strany obžalované (jak je uvedeno v bodě 7. shora) a zejména pak tragický následek v podobě úmrtí poškozených P.R. a nezl. XXXXX. Za tohoto stavu tudíž odvolací soud považuje samotnou délku uloženého trestu zákazu činnosti v trvání 7 let (tj. v horní polovině trestní výměry) za přiměřenou, adekvátní jak okolnostem případu, tak i osobě obžalované (coby řidiče).
13. Přesto je však třeba uvést, že při ukládání tohoto druhu trestu se nalézací soud dopustil určitého pochybení, když chybně použil ustanovení § 73 odst. 3 tr. zák. Toto dříve platné ustanovení, vymezující druh a charakter zakázané činnosti, totiž pozbylo v důsledku novelizace trestního zákoníku (provedené zákony č. 220/2021 Sb. a č. 150/2023 Sb.) své platnosti ke dni 31. 3. 2024, když jeho stejné znění bylo počínaje dnem 1. 4. 2024 mj. vtěleno do odstavce 4. Dané pochybení soudu I. stupně (kdy namísto správného uvedení odstavce 4 byl ve výroku napadeného rozsudku chybně uveden odstavec 3) však nemá žádný podstatný vliv na věcnou správnost předmětného výroku o uložení trestu zákazu činnosti (zejména když zde bylo správně uvedeno ustanovení § 73 odst. 1 tr. zák.), a tudíž odvolací soud k nápravě tohoto pochybení nalézacího soudu nepřistoupil.
14. V případě odvoláním napadeného výroku o náhradě nemajetkové újmy, týkajícího se poškozených J.B., J.B. a J.B., je třeba konstatovat, že odvolací soud shledal toto za zčásti důvodné. Předně je nutno uvést, že uplatněné nároky těchto pozůstalých poškozených (po zemřelé nezletilé XXXXX) na náhradu nemajetkové újmy mají zákonnou oporu v ustanovení § 2910, § 2951 odst. 2, § 2956 a § 2959 zákona č. 89/2012 Sb. (občanského zákoníku, dále jen „obč. zák.“). V této souvislosti lze poukázat na údaje, uvedené v návrhu těchto poškozených na uplatnění náhrady nemajetkové újmy (ze dne 23. 10. 2024), jakož i na jejich čestná prohlášení, doložená fotografiemi s jejich dcerou (v případě poškozeného J.B.), resp. vnučkou (a to v případě prarodičů J. a J.B.). S ohledem na odvolací námitku obžalované (že se o zemřelou po dobu jejího života fakticky vůbec nezajímali a intenzita jejich vztahu byla nulová) byl tento jejich návrh doplněn o jejich písemná vyjádření (ze dne 1. 4. 2025), ke kterým byla předložena i kopie návrhu obžalované na rozvod manželství s J.B. (ze dne 23. 6. 2022). Z tohoto návrhu se pak mj. podává, že v současnosti manželé nežijí ve společné

domácnosti už 3 měsíce'. Tyto listinné důkazy byly odvolacím soudem provedeny v rámci veřejného zasedání, a to postupem dle § 213 odst. 1 tr. řádu, když zde byla čtena i aktuálně vyžádaná zpráva Generali Česká pojišťovna, a. s. o pojistném plnění (ze dne 24. 3. 2025).

15. Obecně je třeba konstatovat, že v případě neočekávaného úmrtí každého jedince (v daném případě dcery, resp. vnučky) se jedná o zásadní dopad nejenom do osobního či rodinného, ale i celkového života těchto pozůstalých. Smrt nezletilé poškozené (byť tato byla ve věku toliko XXXXX let) pro tyto pozůstalé v linii přímé tak představuje vzhledem k ustáleným citovým a sociálním vazbám nejenom materiální, ale zejména též i nemajetkovou újmu, když nelze pochybovat o tom, že se tak rozhodně jedná o vážný zásah do jejich osobnostních práv. Z tohoto pohledu dává občanský zákoník podmínky pro uplatnění finanční satisfakce za újmu spočívající v zásahu do osobnostních práv v důsledku smrti blízké osoby, neboť součástí soukromého života je též nepochybně i rodinný život. Předčasným a zejména zcela neočekávaným úmrtím poškozené byly všem pozůstalým způsobeny duševní útrapy, za které jim náleží nárok na přiznání peněžité náhrady, vyvažující toto jejich duševní utrpení (ve smyslu ustanovení § 2959 obč. zák.). Tvrzení obžalované (že tito pozůstalí měli se zemřelou pouze vztah příbuzenský, když se o ni po dobu jejího života fakticky vůbec nezajímali a intenzita jejich vztahu byla nulová) pak odvolací soud považuje za ryze účelovou a zcela nepatřičnou, vyvrácenou nejenom čestnými prohlášeními těchto pozůstalých, ale zejména též i výpovědi samotné obžalované učiněné při veřejném zasedání dne 23. 4. 2023, kde tato mj. uvedla „je pravda, že rodina B. se někdy starala o dceru L., zejména když jsem chodila do práce“.
16. Zároveň je nutno podotknout, že na straně zemřelé poškozené XXXXX nebylo s ohledem na její velmi nízký věk (XXXXX roku) shledáno žádné spoluzavinění ve smyslu ustanovení § 2918 obč. zák., když za její připoutání do dětské autosedačky, která nebyla v rozporu s podmínkami stanovenými jejím výrobcem opatřena patřičným polstrováním, resp. vnitřním čalouněním (a tudíž tak byla zbavena svého ochranného elementu), může výlučně toliko sama obžalovaná. Odvolací soud se pak zabýval i moderačním ustanovením § 2953 odst. 1 obč. zák. (jež se týká přiměřeného snížení náhrady škody z důvodů zvláštního zřetele hodných), když dospěl k závěru, že u obžalované nejsou dány žádné důvody pro uplatnění tohoto ustanovení. V tomto směru je totiž třeba konstatovat, že obžalovaná má v současné době XXXXX let, je vdaná, když před nástupem na mateřskou dovolenou pracovala jako obsluha baru s čistým měsíčním příjmem cca XXXXX Euro (v přepočtu cca XXXXX Kč). V neposlední řadě nelze ani přehlédnout, že obžalovaná dosud těmto pozůstalým poškozeným žádnou finanční částkou (nebo případně i jiným plněním) na náhradě jejich duševních útrap osobně ani nijak nepřispěla.
17. Pokud se pak týče postupu nalézacího soudu při stanovení výše odškodnění těmto pozůstalým poškozeným za nemajetkovou újmu (který jim, a to každému z nich, za způsobené duševní útrapy přiznal bez jakéhokoliv bližšího a zejména srozumitelného odůvodnění částky ve výši po 200 000 Kč), tak tento odvolací soud shledává za nesprávný. S ohledem na dosavadní vývoj judikatury, týkající se předmětné problematiky (tj. náhrady nemajetkové újmy ve formě duševních útrap při usmrcení osoby), je třeba vycházet zejména z rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 1402/2015 ze dne 12. 4. 2016 (na které navazuje mj. další rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 1421/2015 ze dne 18. 5. 2016), dle něhož by se výše náhrad za způsobení duševních útrap při usmrcení citově nejbližší spjaté osoby měla odvíjet v základním rozpětí mezi 240 000 Kč až 500 000 Kč. Na dané rozhodnutí pak navázal rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 894/2018 ze dne 19. 9. 2018, který učinil závěr o valorizaci těchto náhrad, když tato valorizace by se měla odvíjet od ukazatelů průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok, jež předcházela smrti poškozené. Za základní částku náhrady při způsobení duševních útrap je přitom třeba dle tohoto rozhodnutí Nejvyššího soudu považovat dvacetinásobek takto určené průměrné mzdy. Dle údajů Českého statistického úřadu tato průměrná mzda v roce 2021 činila 37 839 Kč.

18. V daném případě pak odvolací soud neshledal žádné zpříšňující či naopak zmírňující kritéria, pro které by mělo dojít k modifikaci těchto částek (a to jak z hlediska jejich navýšení či naopak snížení). Za tohoto stavu bude tudíž dle názoru odvolacího soudu odpovídající a zejména dostatečné, aby v rámci adhezního řízení byla pozůstalému otci J.B. přiznána základní částka pro odškodnění nemajetkové újmy za duševní útrapy, tj. 20-ti násobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy za rok 2021 ($20 \times 37\,839 = 756\,780$ Kč) a pozůstalým prarodičům J. a J.B. každému 10-ti násobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy za rok 2021 ($10 \times 37\,839 = 378\,390$ Kč). Dle názoru odvolacího soudu takto stanovené částky dostatečně zohledňují i satisfakční charakter, když je nutno v tomto směru poukázat mj. i na přímý výkon trestu odnětí svobody u obžalované. Tuto výši jejich odškodnění je přitom třeba ponížít o již vyplacená plnění ze strany Generali Česká pojišťovna, a. s. (z titulu pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla ve smyslu tehdejšího zákona č. 168/1999 Sb.), a to u poškozeného J.B. o částku 605 424 Kč a u poškozených J. a J.B. o částky 302 712 Kč. Odvolací soud tak těmto pozůstalým poškozeným nově přiznal na náhradu nemajetkové újmy výsledné částky 151 356 Kč (v případě poškozeného J.B.) a 75 678 Kč (u každého z pozůstalých poškozených J. a J.B.). S ohledem na to, že tito pozůstalí poškození uplatnili vyšší nároky na náhradu nemajetkové újmy v tomto adhezním řízení (a to poškozený J.B. ve výši 200 000 Kč a poškození J. a J.B. každý ve výši 302 712 Kč), byli tito poškození odkázáni se zbytkem těchto svých nároků na řízení ve věcech občanskoprávních.
19. Vzhledem k výše uvedenému tak odvolací soud z podnětu podaného odvolání obžalované zrušil podle § 258 odst. 1 písm. b), f), odst. 2 tr. řádu napadený rozsudek toliko ve výroku o náhradě nemajetkové újmy (týkající se poškozených J.B., J.B. a J.B.), když poté za splnění zákonných podmínek § 259 odst. 3 písm. b) tr. řádu nově rozhodl ve smyslu ustanovení § 228 odst. 1 tr. řádu o stanovení povinnosti obžalované nahradit těmto pozůstalým poškozeným nemajetkovou újmu za duševní útrapy (jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku), přičemž se zbytky svých nároků na náhradu nemajetkové újmy byli tito poškození podle § 229 odst. 2 tr. řádu odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních. V dalších výrocích (a to o vině a trestu obžalované, jakož i ve zbylých výrocích o náhradě majetkové škody v případě poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR a o náhradě nemajetkové újmy u poškozených B.R.K., M.R., nezl. O.R. a rovněž i poškozených M.M., L.M., J.M., L.Z., T.M. a M.M.) pak zůstal napadený rozsudek jinak nezměněn.

Poučení o opravných prostředcích:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný, takže **rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné** (§ 139 odst. 1 písm. a), b)cc), § 140 odst. 1 trestního řádu).

Lze však proti němu **podat dovolání** (§ 265a odst. 1, 2 trestního řádu).

Dovolání mohou podat (§ 265d odst. 1 trestního řádu)

- nejvyšší státní zástupce, který je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch či v neprospěch obviněného (§ 265d odst. 1 písm. a), § 265f odst. 1 trestního řádu),
- obviněný pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 trestního řádu),
- je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obviněného za něho v jeho prospěch dovolání podat též zákonný zástupce i jeho obhájce.

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl v I. stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje (§ 265e odst. 1 trestního řádu).

O dovolání **rozhoduje Nejvyšší soud České republiky** (§ 265c trestního řádu).

V dovolání, kromě obecných náležitostí uvedených v § 59 odst. 3 trestního řádu, **musí být uvedeno** (§ 265f odst. 1 trestního řádu)

- proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje,
- který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je napadán,
- čeho se dovolatel domáhá,
- konkrétní návrh na rozhodnutí dovolacího soudu,
- odkaz na zákonná ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) - l), nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 2 trestního řádu).

Kdo podal **zcela bezvýsledně dovolání**, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem (§ 153 odst. 1 trestního řádu). Paušální částka nákladů v řízení o zcela bezvýsledně podaném dovolání činí **10 000 Kč** (§ 3a vyhlášky č. 312/1995 Sb.).

Brno, dne 23. dubna 2025

JUDr. Josef Teplý v. r.
předseda senátu